

No: 1323 – Menş e Adı

AVŞ A ADA KARASI ÜZÜMÜ

Tescil Ettiren
ERDEK TİCARET ODASI

Bu coğ rafi iş aret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 22.04.2022 tarihinden itibaren korunmak üzere 24.01.2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1323
Tescil Tarihi	: 24.01.2023
Başvuru No	: C2022/000132
Başvuru Tarihi	: 22.04.2022
Coğrafi İşaretin Adı	: Avşa Ada Karası Üzümü
Ürün / Ürün Grubu	: Üzüm / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Erdek Ticaret Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Yalı Mah. Müze Sok. No:11 Erdek BALIKESİR
Coğrafi Sınır	: Balıkesir ili Marmara ilçesi Avşa Adası
Kullanım Biçimi	: Avşa Ada Karası Üzümü ibaresi ve menşe adı amblemi, ürünün veya ambalajının üzerinde yer alır. Ürünün veya ambalajının üzerinde kullanılmadığında, Avşa Ada Karası Üzümü ibaresi ve menşe adı amblemi işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Avşa Ada Karası Üzümü; Latince tür ismi *Vitis vinifera* L. olan ve Ada Karası üzüm çeşidi kullanılarak Avşa Adasında üretilen, genellikle şıralık ve şaraplık olarak kullanılan bir üzümdür.

Avşa Ada Karası Üzümü; coğrafi sınırın kumlu/kumlu-tınlı yapıda, organik madde içeriği yönünden nispeten düşük seviyede, pH'sı hafif-orta alkali karakterde, kireç içeriği düşük, az tuzlu ve drenaj sorunu olmayan topraklarında yetiştirilir.

Coğrafi sınırın ılıman Akdeniz iklimi koşulları, düşük nem, aynı anda görülebilen poyraz ve lodos rüzgârları meyvenin soğuklanma ihtiyacını karşılamasını sağlarken, vejetasyon dönemindeki kuru sıcaklar da meyvenin karakteristik özelliği olan yüksek asit ve yüksek tanenli olarak hasat olgunluğuna gelmesindeki istenilen güneşlenme olanaklarını yerine getirir. Özellikle Avşa Ada Karası Üzümünde briks değerinin %20 ve üzerine çıkması hasat olgunluğu için en önemli kıstastır. Coğrafi sınırda üzüm yetiştiriciliğinde önem arz eden asmada döllenmenin istenilen şekilde olabilmesi için yağış ve sis durumunun olmaması ve günlük ortalama sıcaklığın 15°C'nin altında olmaması istenir.

Avşa Ada Karası Üzümüne ilişkin bazı özelliklere aşağıda Tablo-1'de yer verilmektedir.

Tablo-1. Avşa Ada Karası Üzümü Bazı Özellikleri (üzüm sırasında)

Ürün Özellikleri	Değer
Titrasyon asitliği (tartarik asit cinsinden) (g/100g)	5,5-8,5
pH	3,4-3,8
Suda çözünebilir kuru madde (briks değeri), en az (%)	20
Toplam antosiyanin, en az (mg/kg)	200
Toplam tanen, en az (g TA/kg)	1,5
Toplam fenolik madde, en az (mg GAE/kg)	1500

Avşa Ada Karası Üzümünün salkımları orta büyüklükte, kanatlı konik, sık salkımlı, salkım sapı kısa, tane şekli yuvarlak/oval, kabuğu kalın ve tane içi suludur. Avşa Ada Karası Üzümünde tane ağırlığı 1-4 g/adet ve salkım ağırlığı 100-400 g/salkım aralığındadır.

Avşa Ada Karası Üzümünün çiçek özelliği hermafrodit (erselik). Genellikle olgunlaşma durumuna göre mavi-siyah renk ve tonlarında, küçük tanelere sahip olup kendine has kokusu, tatlı ve buruk tadı bulunur. Tanenin saptan kopma direnci yüksektir.

Avşa Ada Karası Üzümünün yetiştiriciliği; genel itibarıyla açık alan bağ tesisi şeklinde yapılır. Dip gözleri bakımından verimli bir tarım ürünü olup bu yönüyle verim açısından kısa budama yapılması uygun olur.

Avşa Ada Karası Üzümünde fenolojik yönden; gözlerin uyanması genellikle nisan ayı ortası (geç), çiçeklenme haziran ayının 2. haftası, ben düşme ağustos ayının 2. yarısı ve olgunlaşma dönemi ise eylül ayının 2. yarısında gerçekleşir. Bu yüzden geçi bir üzüm özelliği gösterir. Genç sürgünlerde; sürgün ucu açık, yoğun bir yatık tüylülük ve güçlü derecede antosiyanin renklenmesi bulunmakta olup sülüklerin sürgün üzerindeki dağılımı kesikli yapıdadır.

Genç yaprak üst yüzeyi bakır kırmızısı renk ve tonlarındadır. Yaprak alt yüzeyi damarlar arasında yoğun yatık tüylülük ve seyrek dik tüylülük bulunur. Dik büyüyen sürgün ve kısa bir sülük yapısına sahip olup sürgünlerde boğumlar ve boğum araları kırmızı renk ve tonlarındadır. Asma sarılıcı bir bitki olduğundan bu özelliğini sülükleri ile yerine getirir. Sülükler şekil değiştirmiş sürgün yapılarıdır. Boğum aralarında orta derecede dik tüylülük bulunur.

Olgun yaprakları ise genel olarak büyük yapılıdır. Genel itibariyle 5 loplu bir yaprak yapısı mevcuttur. Yaprak üst ayası ana damarlarda orta derecede antosiyanin renklenmesi vardır. Yaprak sapı cebi biraz açık durumdadır. Yaprak alt yüzünde yatık tüylülük orta derecede olup dik tüylülük ise yoğun durumdadır.

Üretim Metodu:

Avşa Ada Karası Üzümü Yetiştiriciliği ve Üretim Aşamaları

Bağ Tesisi: Avşa Ada Karası Üzümü yetiştiriciliğinde yeni bir bağ kurarken iyi bir kök gelişimi için, sonbahar aylarında ve arazinin kuru olduğu dönemlerde, ortalama 40 cm derinlikte krizma yapılır. Dikim için arazinin durumuna göre 1 m x 1,5 m sıra arası ve 1,5 m x 2 m sıra üzeri mesafeler verilir. Dikimde; toprağın taşlılık ve nematod ile bulaşıklık durumu göz önünde bulundurularak genellikle SO 4 ve 110 R Amerikan asma anaçları üzerine aşılı Ada Karası üzüm çeşidi asma fidanları kullanılır. Yeni tesis edilecek olan bağlarda nitelikli çelik, aşı kalemi ve fidanların kullanılması büyük önem arz eder. Nadir olarak kendi kökü üzerinde bağlar da tesis edilebilir. Üzüm bağları, genellikle goble ve duvar sistemi terbiye şekillerinde kurulur. Sıralara; iklim, toprak şartları ve arazinin meyil durumu da göz önünde bulundurularak yön verilir. Bağlarda en iyi güneşlenme; kuzey-güney veya doğu-batı istikametleri dizilimi şeklinde yapıldığı zaman gerçekleşir. Küçük arazilerde ise sıraların uzun kenara paralel olarak yapılması tavsiye edilir.

Dikimden itibaren genellikle ilk 2 yıl kök gelişimi ve şekil verme aşaması olup 3. ya da 4. yıldan itibaren istenilen verim başlar.

Toprak ve İklim İstekleri: Avşa Ada Karası Üzümü; hafif bünyeli, iyi havalandırılabilen, iyi nem tutan, kumlu/kumlu-tınlı, tuz ve kireç içeriği düşük, pH'sı hafif-orta alkali karakterdeki topraklarda yetiştirilir.

Ilıman Akdeniz iklimi ve özellikle denizden gelen rüzgârlar üzüm yetiştiriciliğini olumlu etkileyen başlıca iklim koşullarıdır. Asmada döllenmenin istenilen şekilde olabilmesi için yağış ve sis durumunun olmaması ve günlük ortalama sıcaklığın 15°C'nin altına düşmemesi istenir.

Toprak Hazırlığı ve Gübreleme: Bağcılıkta toprak işleme; yabancı otlarla mücadele, toprağın havalandırılması ve ısıtılması, toprakta bulunan bitki besin maddelerinin alımının kolaylaştırılması ve kayıpların önlenmesi, toprağın su tutma kapasitesinin artırılması, sulama ve yağışlardan sonra toprak yüzeyinde oluşan kaymak tabakasının kırılarak su kaybının önlenmesi ve gübrelerin toprağa karıştırılması amacıyla yapılır. Dikimden önce arazinin düzeltilmesi yapılacak diğer yetiştiricilik faaliyetlerini de kolaylaştırılır.

Üzüm bağlarında sonbahar ve ilkbahar aylarında olmak üzere yılda 2 defa toprak işlenir. Coğrafi sınırın kumlu/kumlu-tınlı yapıda olması, vejetasyon döneminde çok yağış almaması sebebiyle yabancı ot varlığı nispeten azdır. Gerekli görüldüğünde ilkbahar-yaz aylarında diskaro vb. tarım aletleri ile yüzlek sürüm yapılması uygun olur. Böylelikle yabancı ot kontrolü, yağışlar ve taşırma şeklindeki sulamalardan sonra oluşabilecek kaymak tabakasının kırılarak toprağın havalandırılması ve su kaybının önlenmesinde kolaylık sağlanır.

Asmalarda gözlerin kabarması (uyanma) öncesi taban gübrelemesi, daneler saçma veya koruk iriliğine ulaştığında ise üst gübreleme olmak üzere yılda en fazla 2 defa gübreleme yapılır. Gübrelemede organik gübreler ve/veya mineral gübreler kullanılır. Gübrelemede toprak analizlerine göre gübreleme yapılması tavsiye edilir.

Budama: Uygun teknikler kullanılarak yapılan doğru budama, bitkinin verim ve gelişimini olumlu yönde etkiler. Üzüm asmasında dip gözlerin verimli olması sebebiyle kısa budama yapılması uygun olur. Budama her yıl düzenli olarak yapılmalıdır.

Sulama: Yeni bağ tesisinde, dikimden itibaren ilk yıllar bağın gelişme dönemi olduğu için, iklim ve yetiştiricilik koşulları dikkate alınarak sulama yapılır. Yağış rejiminin düzensiz, yetersiz veya kurak olduğu durumlarda, üzüm bağları mutlaka sulanmalıdır. Yaz aylarında ise bitkinin ihtiyacı oranında sulama yapılmalıdır. Modern sulama yöntemleri ile damlama sulama yapılması tavsiye edilir.

Zirai Mücadele: Bitki hastalıkları ve zararlıları, yabancı ot gibi istenmeyen unsurlara karşı zirai mücadelede ilgili mevzuata uygun bitki koruma ürünleri kullanılır. Toprağın uygun şekilde işlenmesi, toprak kabartma, çapalama vb. işlemler de yabancı ot mücadelesindeki etkili yöntemlerdir.

Hasat: Avşa Ada Karası Üzümünün hasadı; genellikle eylül ayının ikinci haftası başlar. Üzümün istenilen olgunluktaki mavi-siyah renk ve tonlarındaki rengini, tatlı ve buruk tadını aldığı dönemde hasadına başlanır.

Üzümler sapsarıyla birlikte salkım olarak ve asmalara zarar vermeden toplanarak hasat edilir. Hasat edilen üzümler gıda ile temasa uygun kasalara/kapılara vb. alınır.

Depolama ve Muhafaza Koşulları: Avşa Ada Karası Üzümünün aynı gün tüketilmesi ya da işlenmesi tavsiye edilir. Ürünün bekletilmesi gerekirse ürün; kuru, serin, temiz ve kokulardan arı ortamlarda/depolarda birkaç gün bekletilir. Ancak esas olan hasattan sonra ürünün en kısa sürede kullanılmasıdır. Depolamada üzümler üst üste fazla istiflenmemelidir.

Ürünler işlenecek ise en kısa sürede soğuk zincir vb. uygun koşullar sağlanarak ilgili gıda işletmelerine ulaştırılır.

Piyasaya Arz: Avşa Ada Karası Üzümü; ilgili gıda mevzuatına uygun etiket bilgileri ile dökme ya da gıda ile temasa uygun ambalajlarda tüketiciye arz edilir.

Denetleme:

Denetimler; Erdek Ticaret Odasının koordinatörlüğünde; Erdek Ticaret Odası, Marmara İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün katılımıyla en az 3 kişiden oluşan denetim merci tarafından gerçekleştirilir.

Denetim yılda en az bir kere yapılır. Şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde ayrıca denetim yapılabilir. Yapılan denetimler; 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak Erdek Ticaret Odası tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulur.

Denetim merci; Avşa Ada Karası Üzümü ibaresi ile menşe adı ambleminin kullanımının uygunluğunu, ürünün hasadı, depolama ve muhafaza koşulları ile üretim metoduna uygun olarak üretim yapılıp yapılmadığını denetler. Denetim sırasında tespit edilen uygunsuzluklar ile alınması gerekli tedbirler denetlenen ilgili kişi, kurum veya kuruluşa bildirilir.

Denetim merci, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.